

S tem, da sta Nemčija in Avstro-Ogrska sprejeli vse Wilsonove pogoje, bo Nemčija morala odstopiti Alzacijo in Lotaringijo Francoski, a Poznanjsko in morda tudi Prusko Slezijo bodoči Poljski. Avstro-Ogrska pa bo morala pripustiti, da se bo mirovni kongres bavil z bodočo usodo narodov monarhije. V načelu so torej sprejeli Wilsonovi pogoji in o tem ne bo dopustno nikako razpravljati. Vzlic temu pa to imel kongres rešiti mnogo zelo važnih nalog in pri tem bodo povzročale glavne težkoče bodoče meje med posameznimi državami. Za nas Jugoslovane prihajajo pri tem v poštev meje napram Italiji, Nemcem in Madžarom.

Napram Italijanom je med nami spor radi Goriške, Trsta in Istre. Wilson izjavlja, da se mora meja Italije urediti z jasno zaznamovanimi narodnimi črtami. Amerikanski senator Lodge, ki je znan Wilsonov zaupnik, pa je pred par dnevi izjavil, da imajo Italiji pripasti vse one pokrajine, ki imajo po večini italijansko prebivalstvo. Po teh načelih bi Italiji pripadla samo Furlanija do črte Kormin—Tržič, dočim bi morala ostala Primorska s Trstom vred pripasti jugoslaviji. Jasno je, da kongres, ki se sešane s tako jasno izraženimi načeli pravičnosti, ne bo mogel izključno slovenske Goriške — ako izvzamemo po večini poitalijančeno glavno mesto Gorica, ki je pa tudi okoli in okoli obdana od Slovencev — prisoditi Italiji. Trst bi sicer po mišljenju večine svojega prebivalstva — ki je sicer tudi najmanj po 80% slovenskega pokolenja — spadal pod Italijo, a tega mesta vendar ni mogoče izrezati ven iz čisto slovenskega ozemlja. Pa tudi sicer spada Trst po svoji zemljepisni legi Jugoslaviji, ker vendar ni mogoče, da bi se tako mesto, ki je odvisno od svojega zaledja, odtrgalo od tega zaledja. Trst bi kakor italijansko mesto moral brezpogojno propasti. Važni gospodarski interesi, da, vprašanje njega obstoja govore torej za to, da se Trst združi z Jugoslavijo. Trst rabi Jugoslavijo in Jugoslavija rabi Trst. Vezana sta drug na drugega. Za Jugoslavijo je pripadnost Trsta k njenemu državnemu ozemlju življenjsko vprašanje, ona brez tega okna v svet takorekoč ne more dihati, ne more živeti. Nasprotno pa Trst za Italijo nima nikakega gospodarskega pomena. Italija ima toliko lepih in krasnih luk, da Trsta ne potrebuje niti najmanj. Z ozirom na vse te okoliščine sme mo z gotovostjo pričakovati, da mirovni kongres prisodi nam tudi Trst.

Enako je tudi glede Istre, kjer je komaj četrtina prebivalstva italijanske narodnosti, a se to omejeno na obrežna mesteca.

Napram Nemcem bo našo mejo še težje določiti, nego napram Italijanom. Tudi tu imamo pomembna mesta in mesteca, ki jih bodo Nemci zahtevali zase. Toda tudi tu bo odločevala večina prebivalstva in zato smemo biti gotovi, da bodo vsi kraji z res slovenskim prebivalstvom v sedanosti in v pretekli dobi, v kateri se je nasilno ponemčevalo, pripadli Jugoslaviji. Enako velja tudi glede mej Jugoslavije napram Madžarski.

Načrtali smo tu na kratko vprašanja, ki se tičejo naših jugoslovanskih mej in ki jih bo moral rešiti mirovni kongres. Toda to je le eno vprašanje. Potem pride vprašanje mej češke države, potem Poljske itd. Iz vsega tega sledi, da moramo biti pripravljani na dolgo trajanje mirovnih konferenc. Toda to nas ne sme motiti. Mir je danes pred durmi in vojski, ki zapuste že v kratkem strelske järke, se gotovo ne povrnejo več v nje nazaj.

Vesetje v nepristranskem inozemstvu.

Iz Amsterdama javljajo, da je na Nizozemskem zavladalo veliko veselje in navdušenje, ko se je doznala vsebina nemškega odgovora. Pred uredništvu časopisov se je zbrala sila množica ljudi, ki so se pulili za posebne izdaje. Javljali so drug drugemu vest ter si medsebojno čestitali. Splošno se je čulo: Vojna se je, hvala Bogu, končala! Vriskajoč in med plesom se je množica pomikala po ulicah kakor kak narodni praznik. — Tako je bila vest o bližnjem miru sprejeta v nepristranskem inozemstvu, kjer ljudje niso niti od daleč, toliko trpeli, kakor mi. S koliko večjo opravičenostjo se smemo veseliti še le mi, ko vidimo, da se približuje konec našega trpljenja. Zato pa: Kvišku srea!

Francoski listi o nemškem odgovoru.

„Homme libre“, glasilo francoskega ministrskega predsednika Clemenceau, piše: Nemško časopisje prihaja vsak dan z novimi načrti o alzaško-lotaringškem vprašanju. Toda naj si v Berlinu ne delajo nikakih prevar o alzaško-lotaringškem vprašanju. To vprašanje spada za Francijo med ona, o katerih je vsaka poravnava izključena. — „Matin“ piše: Nôta dokazuje polom Nemčije, dokazuje, da ostane Nemčija zavratna in nepoštena. Nota je dvoumna. Samo Foch naj odloči, če je premirje na mestu. — „New-York Herald“ pa piše: Biti moramo skrajno previdni. Držanje Nemčije izvira iz strahopetnosti in strahu. Zaničljiva v porazu, kakor je bila sovraštva vredna v uspehu, je pripravljena za vsako ponižanje, podlosti, da se izogne trpljenju, ki bi je bila sama naložila premaganemu sovražniku.

Turčija.

Zgledu Bolgarije je sedaj sledila tudi Turčija. Turčija je sicer še šla skupaj z Avstro-Ogrsko in Nemčijo glede mirovne ponudbe. Toda med tem je v Carigradu nastopilo novo ministrstvo, ki si je nadelo nalogo, da sklene čimprej mir. Splošno pomankanje, draginja in lakota so Turčijo prisilile, da je sledila zgledu Bolgarije. Novi veliki vezir Fevzi-pa-

ša se je takoj, ko je nastopil vlado, obrnil na Dunaj in v Berlin ter je sporočil, da je Turčija vsled prebitja bolgarske fronte dospela na konec svojih moči. Turčija, da je bila obveščena, da mislijo bolgarske čete karakati skupaj s četverosporzumovimi četami nad Carigrad in vsled tega je prisiljena, da sklene poseben mir. Odgovorili so, naj počaka, da pride odgovor Wilsona. Med tem pa se je nova turška vlada že začela pogajati z Angleži in njih zavezniki. Tevlik baša je že poslal v Solun odposlanstvo, ki naj bi stopilo v rrvhovnim poveljništvom sovražne balkanske armade v neposredni razgovor, da se ustavijo sovražnosti.

Za one, ki so bili o razmerah poučeni, to ni nič novega.

Mi o vsem tem nismo smeli seveda nič zvedeti, ker je cenzura vse te vesti skrbno prikrivala. No, konečnega poloma le ni mogla preprečiti.

Vsekako je to korak bližje k miru. S sklepom miru s Turčijo bodo proste angleške armade, ki so se do sedaj vojevale v Aziji, in četverosporzum dobi še večjo premoč nad osrednjimi državami, ki se bodoeta konečno morali radi ali neradi udati na milost in nemilost.

Nemški socialni demokratje zoper Hohencolernce.

V Norimbergu na Bavarskem izhajajoči socialdemokratični list „Fränkische Tagespost“ je z dovoljenjem cenzure priobčil sledeče:

„Vsi vemo, kaj pomeni izguba Alzacije-Lorene. Toda vemo, da je bila ta izguba vsled veliko predolgo časa trajajoče vojne zelo verjetna. Nismo pa mnenja, da bi se vsled tega moral zadnji mož, zadnja ženska in zadnji otrok nemškega naroda še tudi pridružiti tem mrtvim Nemcem, kojih število bo kmalu znašalo dva milijona. Dovolj je, da so našemu telesu odsekali krepke ude, toda samoumora naj ne izvrši ne naša armada in tudi ne naš narod.“

Da pa cesar Viljem II. po vseh svojih govorih, katere je imel na armado in v armadi, pride do tega, da mu je neznosno biti na čelu države, katera bo temeljito drugačna, kakor si jo je naslikal v svojih mislih, razumemo prav dobro. Da nima socialna demokracija nobenega interesa, da bi še nadalje vladali Hohencolerci, je bilo vselej z vsjo jasnostjo izraženo. Tisti pa, katerim je na tem ležeče, da vladarska hiša Hohencolercov se vlada nadalje v državi in v Prusiji, morejo ohraniti to obitelj v svoji pododani močehnosti le na ta način, če posadijo na prestol koga drugega, ki ni, kakor cesar Viljem in prestolonaslednik, zatrdno izjavil mnenja, ki so v nasprotju s tem, kar se bo zalibog zgodilo in s tem, kar se bo, kakor je upati, zgodilo. Nemški cesar, ki je zahteval, da bi naj 42 milijonov Nemcev žrtvovalo svoje življenje za to, da bi se ne odstopilo niti kamena od tega, kar se je doseglo v vojni med Nemčijo in Francijo leta 1870-71, naj sedaj izvrši in udeležvi sam to, kar zahteva od ljudstva. Cesar je vselej zahteval od svojih „podložnikov“ največjih patriotičnih žrtev. Sedaj pa, ko ti „podložniki“ postajajo državljani, naj sam pokaže svojo pripravljenost za požrtvovalnost, naj on sam odstopi ter naj na ta način da sijajno spričevalo za umevanje časa ter da s tem omogoči nemški državi in nemškemu narodu boljše mirovne pogoje.“

Graški socialdemokratični list „Arbeiterwille“ se v svoji ponedeljkovi večerni izdaji pridružuje napadom socialnih demokratov v Nemčiji ter piše:

„V nemškem cesarju Viljemu II. vidimo zadnjega nemškega vojaškega vladarja. On je nositelj te velike svetovne vojne, ki se končuje s tem, da je šrt način vojaškega vladanja in da se Nemčija pridruži zvezi narodov, ki bo imela razoroženje za posledico. Viljem II. se mora sam smatrati kot nemo-gočega za nemškega cesarja.“

Avstrijska delegacija.

Avstrijska delegacija je imela v torek, dne 15. t. m. sejo, v kateri je posl. dr. Korošec ministra zunanjih zadev in vojnega ministra interpeliral radi stališča Jugoslovancov napram premirju in mirovnim pogajanjem, dalje, da se prepusti izvedba teh pogajanj zastopnikom narodov, ki osnujejo kot narodne vlade. Dalje glede preložitve jugoslovanskih polkov v domovino. V svoji interpelaciji povdarja dr. Korošec, da je s tem, da so osrednje sile sprejele izjavo predsednika Wilsona z dne 12. februarja 1918, bila samoedločba narodov proglašena kot glavno vladino načelo človeštva, po katerem se noben narod ne sme vladati brez svojega dovoljenja. Jugoslovanski narod je že ponovno izjavil svečano, da ne bo odobril nikake rešitve, ki ne prinese popolnega združenja naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov v lastno, suvereno državo, ker le na ta način bo zagotovljen samostojen razvoj našega naroda.

Dalje sta posl. dr. Korošec in Stanek interpelirala vojnega in skupnega finančnega ministra glede vzemanja talcev in zapiranja uglednih oseb v Bosni. Posl. dr. Korošec in Fon sta dalje in-

terpelirala radi nameravane preložitve južnega bojišča na jugoslovansko ozemlje, Klofač in dr. radi stališča, ki ga zavzema češko-slovaški naređ napram pogajanjem za premirje in mir. Poslanec Klofač je dalje interpeliral skupno vlado, da bi prepreči vsako enostransko odredbo ogrske vlade glede priznanosti slovaškega naroda k češko-slovaški državi.

Poljski delegatje so podali izjavo, da se smatrajo za državljane svobodne in neodvisne poljske države ter zahtevajo pravice poljskega naroda, da se bo udeležil mirovne konference.

Kaj misli g. Burian.

Zunanji minister grof Burian je dne 15. okt. imel v odseku za zunanje zadeve v ogrski delegaciji govor, v katerem je razpravljal svoje misli in želje. Med drugim je povdarjal, da je odpad Bolgarije prisilil Nemčijo in Avstrijo, da ustvarita na Balkanu nove fronto; na kakšen odločilen vojni uspeh pa se seveda ne upa več. O Wilsonovih točkah, o katerih je izjavil, da jih sprejme, je sodil, da bodo, če se pravilno razumejo in primerno uperabijo, dobrodejne uplivalo na vršečo se preureditev notranjla razmer v obeh državah monarhije. Vprašanje pa je, ali Nemec in Madžar pravilno razumeta in bota primerno porabila Wilsonova načela. O bodoči mirovni konferenci je dejal, da bo naša monarhija na njej zastopana po strokovnjakih (nemških in madžarskih?), katerim bo pridružena komisija avstrijskih in ogrskih pristojnih oseb in morda tudi svetovalstvo, izvoljeno iz poslancev. Kako dobro je grof Burian podučen o dejanskih razmerah, spričuje njegova izjava, da stojimo tik pred prenehanjem sovražnega bojevanja in da bomo v kratkem s sovražniki stopili v pogajanja ter da Turčija še vedno kot vojna zaveznica vztraja ob naši strani.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču posebno hudi boji v Flandriji, kjer so se Nemci vnovič umaknili ter prepustili četverosporzumovim četam važne postojanke Douay, Rosselaere, Handzaeme in Cortemack. Umaknili se se tudi severno-vzhodne od mesta St. Quentin, kjer se Angleži prodri do mesta Valenciennes ob francosko belgijski meji. Južno od mesta Laon so pa morali Nemci izprazniti važno gorovje Chemin des Dames. Končno so se tudi umaknili med rekami Airo in Mezo.

Na drugih bojiščih.

Na srbskem bojišču se umikajo naše in nemške čete ob reki Moravi navzgor, kjer se sedaj vrše boji še severno od Niša. Niš se že nahaja v srbski oblasti, nadalje se umikajo proti Novemupazarju, kjer so srbsko-francoske čete že zasedle Prizren, Djakovo, Prištino iz Mitrovico. — Na albanskem bojišču sme izprazniti Tirano in Drač ter se umikame proti Lesu ob izlivu reke Drine v Jadransko morje.

Razne politične vesti.

Voditelji strank pri cesarju. Preteklo soboto je naš cesar sprejel v Badenu pri Dunaju v avstrijenci 33 avstrijskih poslancev, ki so voditelji in načelniki raznih avstrijskih strank za Jugoslovane je bil poklican k cesarju dr. Korošec, za Čehe Stanek, Tušar, Hruban in Fidler, za Poljake pa Tertil, Bravorovski in Löwenstein. Prvi so bili sprejeti Čehi. Po svojem sprejemu pri cesarju so imeli kratek razgovor z načelnikom Jugoslovanskega kluba dr. Korošcem. Dr. Korošec je cesarju obširno razvil jugoslovanski program. Cesar je z velikim zanimanjem poslušal izvajanja dr. Korošca ter stavlil opetovana vprašanja. Pogovor se je vršil tudi o sedanjih razmerah v poslanski zbornici. Cesar je prosil poslanca, naj delajo na to, da se sedanje zmešnjave premagajo. V bodoče ministrstvo, ki bi naj bilo sestavljeno iz zastopnikov strank, Čehi in Jugoslovani ne bodo poslali svojih zaupnikov.

Avstrijska državna zbornica. V seji državne gl. zbora dne 9. t. m. je minister za deželno brambo pl. Czapp odgovarjal na interpelacijo poslancev dr. Korošca in tov. radi procesa proti mornarjem v Kotoru. Odgovarjal je po stari navadi avstrijskih ministrov, da stvar ni tako nedolžna in da se kazensko postopanje ne more ustaviti. Nato je minister odgovarjal na interpelacijo poslancev dr. Benkoviča radi usmrtnice desetnika Tušaka od 87. pešpolka po stotniku Wolfgangu. Omenjenega stotnika je, kakor znano, vojaška sodnija oprostila. Dr. Benkovič je v svoji interpelaciji obširno opisal ves slučaj ter vprašal domobranskega ministra: Kako more Vaša ekselencija

opravičiti, da bi ostala taka zloraba vojnega prisilnega prava, kakor v slučaju desetnika Tušaka s strani stotnika Wolfganga nekaznovana? Ali hoče Vaša ekselencija vse potrebno odrediti, da se toliko pri domobranstvu, kolikor pri armadi na bojišču njegova uporaba nasprotujoča smislu vojnega prisilnega prava najstrožje kaznuje? Minister je odgovoril, da je vojaški pravdnik uležil proti oprostitvi priziv in da bo o tem odločalo v najbližjem času najvišje vojaško sodišče. Vojaška uprava bo v vseh slučajih, kjer predpostavljene zagreše zlorabo orožja, spravi la dotično zadevo pred sodišče. Poslanec Zahradnik je izrazil željo, da bi se ločitev avstrijskih narodov izvršila brez prelivanja krvi. Izrekel je tudi nado, da govori zadnjokrat v avstrijskem državnem zboru. Poslanec dr. Rybar je obširno popisoval krivice, ki se gode Jugoslovanom. Gnali so naše rojake v vojno, da se bore za tujo nadvlado. Zahtevali so od naših vojakov, da se bore za nemško Avstrijo, preganjali naše ljudi, zapirali v ječe in obešali. Ali je kako čudo, če potem nismo zadovoljni s to državo? Poslanec Dulibič je izjavil, da Hrvatje ne bodo nikdar dopustili, da bi se Slovenci ločili od njih. Poslanec dr. Benkovič je izjavil, da hočemo Jugoslavoani kot prost narod sami odločevati o svoji usodi in o svojem razmerju do svojih sosedov. Zahteval je, da se mora jugoslovansko vprašanje rešiti na mirovnem kongresu. Seja minolega petka je bila tako slabo obiskana, da je bila komaj sklepna. Govoril je nemški socijalni demokrat dr. Schacherl o znanem slučaju, ko je stotnik Wolfgang dal umoriti spodnještajerskega rojaka desetnika Tušaka. — Prihodnja seja bo dne 22. oktobra.

Seja gosposke zbornice. Avstrijska gosposka zbornica bo bržčas sklicana na dne 21. oktobra.

Narodni odbor Slovencev, Hrvatov in Srbov. Po daljših posvetovanjih se je preteklo soboto ustanovil v Zagrebu Narodni odbor, t. j. osrednji Narodni Svet Slovencev, Hrvatov in Srbov. Vodstvo našega osrednjega vrhovnega narodnega zastopstva je izročeno predsedstvu, v katerem so po eden Srb, Hrvat in Slovenec. Slovenski predsednik je dr. Korosec, Grga Tuškan za Hrvate in Vojislav Sola za Srbe. Narodni odbor sestoji iz zbora, kateremu pripadajo poleg odposlancev posameznih naših pokrajin državni in deželni poslanci, ki pristajajo na program Narodnega odbora, nadalje iz osrednjega odbora in iz predsedništva. Čim se Narodni odbor konstituiral, preidejo vse velike odločitve v njegov izključni delokrog.

Italija in Jugoslavoani. Italijanski ministrski predsednik Orlando se je v svojem zadnjem poročilu v italijanski zbornici pečal tudi z odnošaji napram Jugoslovanom. Izjavil je med drugim: Dne 21. aprila 1918 je sklenila Italija s češko-slovaškim odborom pogodbo za ustanovitev češko-slovaške legije, ki se bori na italijanski fronti; to velja kot priznanje češko-slovaške vlade. Prijateljski odnošaji med obema narodoma bodo obstojali tudi po vojni. Italija postopa enako tudi z Jugoslavoani, ki se bore za svojo neodvisnost. Jugoslovanske legije na italijanski fronti stojajo 82.000 mož.

Vsenemci zoper mir. Vsenemci v Nemčiji so začeli strastno agitirati zoper mir. Njihova glasila besne napadajo sedanjo nemško vlado, ker je izjavila, da sprejme vse Wilsonovo točko. Vsenemci bi pač radi strmoglavili sedanjo vlado in spravili na krmilo vlado, ki bi bila za nadaljevanje vojne.

Ali se prične zopet preganjanja? Poslanec hrvatskega sabora so prejeli iz Slavenije vesti, da tamkaj popisuje vse tiste, ki so bili v začetku vojne pozaprti. To je v zvezi z novim položajem na Balkanu. Ban Mihalovič je v zadevi na pristojnem mestu posredoval.

Madžari proglašajo svojo neodvisnost. Na interpelacijo poslanca Györfy v zadevi spremembe razmerja med Avstrijo in Ogrsko je odgovoril ogrski ministrski predsednik Wekerle sledeče: Ogrska se sme urediti popolnoma samostojno v političnem in gospodarskem oziru ter tudi glede lasne brambe. To željo je tudi izrazil cesar in kralj sam, kateri je že pred nekaj časa soglašal z načrtom za popolno neodvisnost Ogrske.

Novo ministrstvo na Ogrskem. Ogrsko ministrstvo Wekerla je odstopilo. Cesar in kralj ogrski je peveril sestavo novega ministrstva bivšemu predsedniku ogrske državne zbornice Ludoviku pl. Navay. Novo ministrstvo bi naj razvozlati razna zapletena ogrska politična vprašanja, preglasilo samostojnost Ogrske, izvršilo preosnovno volilnega reda in druge važne zadeve.

Wekerle ostane. Novejša poročila napovedujejo, da kralj Karel Wekerle estavke ni sprejel. Wekerle bo torej dalje vladal.

Wilson odklanja nemško prošnjo in ponudbo.

Samovoljna oblast Nemčije se mora streti. Podmorski čolni morajo ustaviti svoje protizakonito delo. Nemci ne smejo razdejavati mest in vasi in ne smejo ropati in pleviti.

Državni tajnik Združenih držav Severne Amerike Lansing, je dne 14. oktobra izročil švicarskemu

zastopniku v Zedinjenih državah kot poverjeniku Nemčije sledeče pismo: »Odgovarjajoč na naznanilo nemške vlade z dne 12. oktobra 1918, katero ste mi danes izročili, imam čast, Vas prositi, da sporočite sledeči odgovor: Neomejeni sprejem pogojev, katere je označil predsednik Združenih držav dne 8. januarja 1918 in v svojih poznejših poslanicah, upravičujejo predsedniku, da izroči odkrito in neposredno razlago svojega sklepa glede na naznanilo nemške vlade z dne 5. in 12. oktobra 1918.

Biti mora jasno v tem, da so izvršitev izpraznenja ozemelj in pogoji za premirje zadeve, katere se morejo prepustiti sodbi in nasvetu vojaških svetovalcev vlade Združenih držav ter vlad zaveznikov. Predsednik smatra za svojo dolžnost podati izjavo, da vlada Združenih držav ne more sprejeti nobene ureditve, ki ne bi poskrbela za popolnoma zadovoljive varščine in jamstva za nadaljno trajanje sedanje vojaške premoči armad Združenih držav ter zaveznikov na fronti. Ima zupanje, da more smatrati za gotovo, da bo taka tudi sodba in odločitev vlad zaveznikov. Predsednik tudi smatra za svojo dolžnost pristaviti, da ni niti vlada Združenih držav niti on sam popolnoma zasiguran, da bi vlada, s katerimi so Združene države kot vojujoče se države v zvezi, privolile, da bi se razpravljalo o premirju, dokler bojne sile Nemčije nadaljujejo svoje nezakonite in nečloveške načine bojevanja, pri katerih se vstrajajo.

V istem času, ko se obrača nemška vlada do vlade Združenih držav s predlogi za premirje, so njeni podmorski čolni na delu, da potaplajo tudi ladje za prevažanje potnikov, in ne samo ladje, ampak tudi čolne, v katere se skušajo rešiti potniki in posadke. Nemške armade sedaj na svojem prisiljenem umikanju iz Flandrije in Francije zlobne razdejavajo in uničujejo, kar se je vselej smatralo naravnost kot kršenje pravil in navad omikanega vojskovanja. Mesta in vasi, ako niso porušena, so oropana vsoga, kar je bilo v njih, še celo prebivalstva. Ne more se pričakovati, da bi zoper Nemce združeni narodi soglašali s premirjem, dokler se nadaljujejo nečloveška dejanja, plenjenje in opusteševanje, na katera se po pravici ozirajo s strahoto in razsrjenega srea.

Tudi je potrebno, da ne bi prišlo do možnosti kakega nesporazumljenja, da predsednik z velikim povdarkom opozarja nemško vlado na jasen pomen in namen enega mirovnih pogojev, katere je sedaj sprejela nemška vlada. Označen je v govoru predsednika, ki ga je imel dne 4. julija 1918 v Mountu Vernou in se glasi:

Uničenje vsake samostojne oblasti povsod, katera tajno zase in po lastni volji more motiti svetovni mir, ali ako ne more biti uničena sedaj, vsaj da se zmanjša njena moč, in moč, ki je dosedaj vladala nad namškim narodom, je take vrste, kakor je tukaj opisana.

Nemškemu naredu je na voljo, da to spremeni. Gori imenovane predsednikove besede tvorijo seveda pogoji, kateri ima biti izpolnjen pred mirom, ako bi naj prišel mir vsled postopanja nemškega naroda samega.

Predsednik smatra za svojo dolžnost izjaviti, da bo po njegovem mnenju vsa izvedba miru zavisan od določnosti, od obveznega anačaja jamstev, ki se jih more podati v tem temeljnem vprašanju. Neobhodno potrebno je, da nedvoumno vedo vlade, združene zoper Nemčijo, s kom da se pogajajo.

Na cesarsko in kraljevo vlado Avstro-Ogrske bo predsednik odposlal poseben odgovor.

Ni upanja za hitro premirje.

Iz Londona poročajo, da ni nikake nade, da bi prišlo hitro do premirja. Ko pride čas za to, se premirja ne bo dovolile brez istočasnih jamstev na suhem in morju, da bo Nemčija ne le pripravljena vtakniti meč v nožnico, temveč, da tudi ne bo več v stanu, da bi zopet obnovila sovražnosti. Dasi v tem trenutku ni pričakovati uradne izjave, je vendar gotovo, da so te temeljne točke ne le izraz mnenja Angležev, ampak tudi ostalih zaveznikov. Glede jamstev mislijo merodajni krogi, da morejo biti take vrste, da bo izključena vsaka senca kakega dvoma.

Nemčija se mora kaznovati.

»Washington Post« piše: Wilson in drugi voditelji zaveznikov ne bodo prenehali z uničevanjem nemške države, dokler ne bodo imeli jamstev, ki bodo onemogočili izdajstvo.

»Daily Telegraph« piše: Ker je Nemčija izgubila svoje kolonije, nuna nikakega razloga za pomožne mornarice. Vsi podmorski čolni se morajo izročiti. Nemčija se mora kaznovati ter pla-

čati zaveznikom odškodnino za uničene ladje in izgubljena človeška življenja. Tudi vsa velika mornarica se mora izročiti in zločini morajo priti pred mednarodno sodišče.

Nepričakovan odgovor.

Ko smo pisali članek, v katerem smo čitateljem javili veselo vest, da se približuje mir, nismo mislili, da bo Wilson na sprejem vseh svojih pogojev od strani Nemčije odgovoril odklonilno. In vendar se je to zgodilo! Wilson hoče sedanje pogotce v Nemčiji uničiti in ako pravi, da se mora uničiti vsaka samovoljna oblast, potem je to naravno naravnost proti vladarski rodbini Hohencollerncev. Vsa javnost v državah, ki se vojskujejo zoper Nemčijo, zahteva, da se pruska ošabnost mora kaznovati.

No, s tem, da je Wilson zasedaj odklonil premirje in tudi pogajanja za mir, je mir odložen za nekaj mesecev, a prišel bo vzlic temu. Dolgo ne more več trajati. Dogodki se odigravajo z bliskovito naglieo in ni nikakega dvoma, da vojna ne bo več trajala dolgo.

POZOR!

Naloži,
dokler je še čas,

varno svoj denar!

V nedeljo, dne 3. novembra t. l., se bo na graščini Steinbrunn (prej Steinhof) na Plitviškem vrhu pri Radgoni prodajalo v poljubno velikih kosih okoli 100 oralov zemljišč, po večini travnikov, pa tudi gozdov in sadonosnikov potom prostovoljne dražbe (licitacije).

Zemljišča so vsa zelo pripravni in ugodni legiti porabna tudi za stavbe in naseljevanje.

Začetek licitacije ob 11. uri dopoldne.

Kupaželjni se vabijo, da se ta prodaja v pravem velikem številu udeležijo.

Kdorka bo svoje denar ne pravoumno varno naložiti, naj kupi zemljišča, ker ona ne bodo nikdar izgubila svoje vrednosti!

Graščina Steinbrunn.

Tedenske novice.

† Šlik Alojz. Umrl je pri Malinedelji 6. g. kaplan Alojz Šlik. Pogreb je bil v sredo ob 10. uri predpoldne. Pokojnik je poprej služil kot kaplan pri Sv. Andražu v Slov. gor. Bil je vnet dušni pastir in navdušen narodnjak. Blag mu spomin!

Zlata poroka. Dne 26. t. m. obhaja vpokojeni g. nadučitelj Jurij Bregant s svoje soprogo Cecilijo, rojeno Baronig, zlato poroko. 50 let je minilo, odkar sta bila poročena dne 26. oktobra 1868 v nekdanji stari frančiškanski cerkvi v Mariboru. Zlata poroka se pa bo obhajala v župnijski cerkvi sv. Magdalene v Mariboru. Jubilantoma se na mnoga leta!

Marija, žalostna Mati. Premišljevanja in molitve. Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor bogoslovja v Mariboru. Mirno lahko trdimo, da tako popolnega, izvrjnega molitvenika še Slovenci do sedaj nimamo, kakor je ta. Pisatelj, neumorni organizator slovenskega ljudstva, se je v resnici potrudil podati svojemu ljudstvu nekaj dobrega. Knjiga vsebuje v prvem delu osem obširnih premišljevanj o Žalostni Materi božji, kakršnih dosedaj še ni bilo v slovenski nabožni književnosti. Premišljevanjem sledi veliko število zlatih pobožnosti v čast Žalostni Materi in v čast trpljenju Jezusovemu, štiri sv. maše in zbirka splošnih molitev in pobožnosti. Ob koncu je g. pisatelj še dodal razne molitve v boleznih, za bolnika, za umirajoče in za rajne. Novo knjigo prav tople priporočamo. Cena s poštnino vred K 6.50. Naroča se v Ciri-levi tiskarni v Mariboru.

Listnica upravnistva.

Slovenci 47. polka: Hvala za pozdrave! Le vstrajajte. Saj Jugoslavija prihaja. — Marija Reka: Za to številko prepozno. Jugoslovanske pozdrave! — Blato pri Pliberku: Preobširno. — Svečina: Le potrpežljivi, detični »veliki Nemec« bo postal še bolj pohleven, megeče se celo navdušen Jugoslovan. Vsa tolažba na zopetne boljše čase mu ne bo nič pomagala. Zapeje ali zažvižga si lahke ene znano: »O mein lieber Augustin...« — Člankarju: »Čemu se moramo ušiti nemških črk«: Hvala za izboren članek! Za to številko prepozno. Pribečimo v »Straži«: Prosimo, pišite večkrat kaj takega. — Sv. Križ nad Mariborom: Pride v »Stražo«. — Sv. Peter Sav. dol.: Inerata za to številko prepozno prišla, objavimo jih prihodnjič.

